

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B**

DIREKTIVA 2000/31/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 8. lipnja 2000.

o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini)

(SL L 178, 17.7.2000., str. 1.)

Koju je izmijenila:

Službeni list

br. stranica datum

► **M1**

Uredba (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća od L 277 1 27.10.2022.
19. listopada 2022.

**DIREKTIVA 2000/31/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I
VIJEĆA**

od 8. lipnja 2000.

**o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na
unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o
elektroničkoj trgovini)**

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Cilj i područje primjene

1. Ova Direktiva ima za cilj doprinijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta osiguranjem slobodnog kretanja usluga informacijskog društva između država članica.

2. Ova Direktiva usklađuje, u mjeri potrebnoj za postizanje cilja iz stavka 1., pojedine nacionalne odredbe o uslugama informacijskog društva koje se odnose na unutarnje tržište, poslovni nastan davatelja usluga, komercijalna priopćenja, elektroničke ugovore, odgovornost posrednika, kodeks ponašanja, izvansudske nagodbe, mogućnosti tužbe i suradnju između država članica.

3. Ova Direktiva dopunjava pravo Zajednice koje se primjenjuje na usluge informacijskog društva ne dovodeći pritom u pitanje razinu zaštite, posebno zaštite javnog zdravlja i interesa potrošača, koja je utvrđena aktima Zajednice i nacionalnim zakonima kojima se ti akti provode u mjeri u kojoj to ne ograničava slobodu pružanju usluga informacijskog društva.

4. Ova Direktiva ne utvrđuje dodatna pravila o privatnom međunarodnom pravu niti se bavi nadležnošću sudova.

5. Ova Direktiva se ne odnosi na:

(a) područje oporezivanja;

(b) pitanja vezana uz usluge informacijskog društva koje pokriva direktiva 95/46/EZ i 97/66/EZ;

(c) pitanja vezana za sporazume ili prakse koji su uređeni pravom tržišnog natjecanja koje se odnosi na karte;

(d) sljedeće aktivnosti na području usluga informacijskog društva:

— aktivnosti javnih bilježnika ili istovrsnih struka ako su izravno i izričito povezane s obavljanjem javne ovlasti,

▼B

- zastupanje stranke i obrana njezinih interesa pred sudom,
- kockarske aktivnosti koje podrazumijevaju ulog novčane vrijednosti u igre na sreću, uključujući lutrije i poslove kladenja.

6. Ova Direktiva ne utječe na mjere koje se na razini Zajednice ili na nacionalnoj razini poduzimaju uz uvažavanje prava Zajednice s ciljem promicanja kulturne i jezične raznolikosti i osiguranja obrane pluralizma.

*Članak 2.***Definicije**

Za potrebe ove Direktive, sljedeći pojmovi imaju sljedeća značenja:

- (a) „usluge informacijskog društva”: usluge u smislu članka 1. stavka 2. Direktive 98/34/EZ kako je izmijenjena Direktivom 98/48/EZ;
- (b) „davatelj usluga”: svaka fizička ili pravna osoba koja pruža uslugu informacijskog društva;
- (c) „davatelj usluga s poslovnim nastanom”: davatelj usluga koji se djelatno bavi gospodarskom djelatnošću koristeći se trajnim poslovnim nastanom na neograničeno vrijeme. Postojanje i uporaba tehničkih sredstava i tehnologija potrebnih za uslugu ne čine sami po sebi poslovni nastan davatelja;
- (d) „korisnik usluge”: svaka fizička i pravna osoba koja, bilo u poslovne ili druge svrhe, koristi uslugu informacijskog društva, posebno s ciljem pronalaženja informacije ili omogućavanja dostupnosti informacije;
- (e) „potrošač”: svaka fizička osoba koja djeluje u svrhe koje su izvan okvira njezinoga zanimanja, poslovne aktivnosti ili struke;
- (f) „komercijalno priopćenje”: svaki oblik priopćenja namijenjeno promidžbi, izravno ili neizravno, roba, usluga ili ugled poduzeća, organizacije ili osobe koje obavljaju trgovačku, industrijsku ili obrtničku djelatnost ili se bave reguliranom strukom. Sljedeće samo po sebi nije komercijalno priopćenje:
 - informacije koje omogućuju izravan pristup aktivnosti poduzeća, organizacije ili osobe, posebno naziv domene ili adresa elektroničke pošte,
 - komunikacije vezane uz robe, usluge ili ugled poduzeća, organizacije ili osobe koje su prikupljene na neovisan način, posebno bez razmatranja financijskih učinaka;

▼B

- (g) „regulirana struka”: svaka struka u smislu članka 1. točke (d) Direktive Vijeća 89/48/EEZ od 21. prosinca 1988. o općem sustavu priznavanja diploma visokih učilišta dodijeljenih po završetku stručnog obrazovanja i osposobljavanja u trajanju od najmanje tri godine ⁽¹⁾ ili članka 1. točke (f) Direktive Vijeća 92/51/EEZ od 18. lipnja 1992. o drugom općem sustavu za priznavanje stručnog obrazovanja i osposobljavanja komom se dopunjuje Direktiva 89/48/EEZ ⁽²⁾;
- (h) „područje koordinacije”: zahtjevi utvrđeni u pravnim sustavima država članica koji se primjenjuju na davatelje usluga informacijskog društva ili usluge informacijskog društva, bez obzira na to jesu li opće naravi ili izričito njima namijenjeni.
- i. Područje koordinacije se odnosi na zahtjeve koje davatelj usluga treba poštovati u vezi s:
- početkom obavljanja djelatnosti pružanja usluge informacijskog društva, kao što su zahtjevi vezani za kvalifikacije, ovlaštenje ili prijavu,
 - obavljanjem djelatnosti pružanja usluga informacijskog društva, kao što su zahtjevi vezani za ponašanje davatelja usluga, zahtjevi u pogledu kvalitete i sadržaja usluge uključujući zahtjeve koji se odnose na oglašavanje i ugovore, ili zahtjeve vezane za odgovornost davatelja usluge.
- ii. Područje koordinacije se ne odnosi na zahtjeve kao što su:
- zahtjevi koji se primjenjuju na robe kao takve,
 - zahtjevi koji se primjenjuju na isporuku robe,
 - zahtjevi koji se primjenjuju na usluge koje se ne pružaju elektroničkim putem.

*Članak 3.***Unutarnje tržište**

1. Svaka država članica mora osigurati da usluge informacijskog društva koje pruža davatelj usluga s poslovnim nastanom na njezinom državnom području udovoljavaju onim nacionalnim odredbama te države članice koje spadaju u okvir područja koordinacije.
2. Države članice ne mogu, zbog razloga koji spadaju u okvir područja koordinacije, ograničiti slobodu pružanja usluga informacijskog društva iz neke druge države članice.
3. Stavci 1. i 2. ne primjenjuju se na područja navedena u Prilogu.

⁽¹⁾ SL L 19, 24.1.1989., str. 16.

⁽²⁾ SL L 209, 24.7.1992., str. 25. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 97/38/EZ (SL L 184, 12.7.1997., str. 31.).

▼B

4. Države članice mogu poduzeti mjere za odstupanja od stavka 2. u pogledu određene usluge informacijskog društva ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

(a) mjere moraju biti:

i. potrebne iz nekog od sljedećih razloga:

- javna politika, posebno sprečavanje, istraga, otkrivanje i procesuiranje kaznenih djela, uključujući zaštitu maloljetnika i borbu protiv svakog poticanja na mržnju na rasnim, spolnim, vjerskim ili nacionalnim osnovama, kao i narušavanje ljudskog dostojanstva pojedinaca,
- zaštita javnog zdravlja,
- javna sigurnost, uključujući zaštitu nacionalne sigurnosti i obranu,
- zaštita potrošača, uključujući ulagače;

ii. poduzete protiv određene usluge informacijskog društva koja dovodi u pitanje ciljeve navedene u točki i. ili koja predstavlja ozbiljan i veliki rizik za ostvarenje tih ciljeva;

iii. razmjerne tim ciljevima;

(b) prije poduzimanja takvih mjera i neovisno o sudskim postupcima, uključujući prethodne postupke i radnje provedene u okviru kriminalističke istrage, država članica je već:

- zatražila od države članice iz stavka 1. da poduzme mjere, a posljednja te mjere nije poduzela ili je poduzela nedostatne mjere,
- obavijestila Komisiju i državu članicu iz stavka 1. o svojoj namjeri da poduzme takve mjere.

5. Država članica može, u hitnom slučaju, učiniti odstupanja od uvjeta navedenih u stavku 4. točki (b). U tom slučaju država članica mora u najkraćem mogućem roku obavijestiti Komisiju i državu članicu iz stavka 1. o tim mjerama uz navođenje razloga zbog kojih smatra da se radi o hitnom slučaju.

6. Ne dovodeći u pitanje mogućnost države članice da nastavi s poduzimanjem takvih mjera, Komisija će ispitati sukladnost između prijavljenih mjera i prava Zajednice u najkraćem mogućem vremenu. Ako Komisija zaključi da mjera nije u skladu s pravom Zajednice, zatražit će od dotične zemlje članice da se suzdrži od poduzimanja predloženih mjera ili da ih hitno privede kraju.

POGLAVLJE II.

NAČELA

Odjeljak 1.: Zahtjevi vezani za poslovni nastan i informiranje

Članak 4.

Načelo kojim se isključuje prethodno ovlaštenje

1. Države članice moraju osigurati da početak obavljanja i obavljanje djelatnosti davatelja usluga informacijskog društva ne bude uvjetovano prethodnim ovlaštenjem niti bilo kojim drugim zahtjevom jednakog učinka.

2. Stavak 1. ne dovodi u pitanje režime ovlaštenja koji nisu izričito i isključivo namijenjeni uslugama informacijskog društva kao ni one koji su obuhvaćeni Direktivom 97/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 10. travnja 1997. o zajedničkom okviru za opća ovlaštenja i pojedinačne dozvole u području telekomunikacijskih usluga ⁽¹⁾.

Članak 5.

Opće informacije koje treba dostaviti

1. Pored ostalih informacijskih zahtjeva utvrđenih pravom Zajednice, države članice moraju osigurati da davatelj usluga omogući primateljima usluga i nadležnim tijelima jednostavan, izravan i trajan pristup minimalno sljedećim informacijama:

- (a) naziv davatelja usluga;
- (b) zemljopisnu adresu na kojoj davatelj usluga ima poslovni nastan;
- (c) podatke o davatelju usluga, uključujući adresu njegove elektroničke pošte, kojom ga se može brzo kontaktirati i izravno i učinkovito komunicirati s njim;
- (d) ako je davatelj usluga registriran u trgovačkom ili sličnom javnom registru, podatke o trgovačkom registru, trgovački registar u kojem je davatelj usluga upisan i njegov registracijski broj ili istovrstan način identifikacije u tom registru;
- (e) ako djelatnost podliježe režimu ovlaštenja, podatke o nadležnom nadzornom tijelu;
- (f) za regulirane struke:
 - sva strukovna tijela ili slične institucije kod kojih je davatelj usluga registriran,
 - titula i država članica u kojoj je stečena,
 - napomena o primjenjivim pravilima struke u državi članici i način pristupa do njih;

⁽¹⁾ SL L 117, 7.5.1997., str. 15.

▼B

- (g) ako davatelj usluga obavlja djelatnost koja podliježe plaćanju PDV-a, identifikacijski broj iz članka 22. stavka 1. šeste Direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica o porezima na promet – Zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za određivanje poreza ⁽¹⁾.

2. Pored ostalih informacijskih zahtjeva utvrđenih pravom Zajednice, države članice moraju minimalno osigurati da su cijene, kad se spominju uz usluge informacijskog društva, jasno i jednoznačno iskazane a posebno treba biti jasno uključuju li porez i troškove isporuke.

Odjeljak 2.: Komercijalna priopćenja

Članak 6.

Informacije koje treba dostaviti

Pored ostalih informacijskih zahtjeva utvrđenih pravom Zajednice, države članice moraju osigurati da komercijalna priopćenja koja čine u cijelosti ili djelomično uslugu informacijskog društva zadovoljavaju sljedeće uvjete:

- (a) komercijalno priopćenje je jasno prepoznatljivo kao takvo;
- (b) fizička ili pravna osoba u čije ime se šalje komercijalno priopćenje je jasno prepoznatljivo;
- (c) promotivne ponude, kao što su popusti, nagrade i pokloni, ako su dozvoljeni u državi članici u kojoj davatelj usluga ima poslovni nastan, moraju biti jasno prepoznatljive kao takve, a uvjeti koji se moraju zadovoljiti za sudjelovanje moraju biti lako dostupni i jasno i jednoznačno navedeni;
- (d) promotivna natjecanja ili igre, kada su dozvoljeni u državi članici u kojoj davatelj usluga ima poslovni nastan, moraju biti jasno prepoznatljivi kao takvi a uvjeti za sudjelovanje trebaju biti lako dostupni i jasno i jednoznačno navedeni.

Članak 7.

Neželjena komercijalna priopćenja

1. Pored ostalih informacijskih zahtjeva utvrđenih pravom Zajednice, države članice koje dozvoljavaju slanje neželjenih komercijalnih priopćenja elektroničkom poštom moraju osigurati da je takvo komercijalno priopćenje davatelja usluga s poslovnim nastanom na njihovom državnom području jasno i jednoznačno prepoznatljivo kao takve čim je primatelj primi.

⁽¹⁾ SL L 145, 13.6.1977., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 1999/85/EZ (SL L 277, 28.10.1999., str. 34.).

▼B

2. Ne dovodeći u pitanje Direktivu 97/7/EZ i Direktivu 97/66/EZ, države članice moraju poduzeti mjere kako bi osigurale da davatelji usluga koji šalju neželjena komercijalna priopćenja elektroničkom poštom redovno provjeravaju i poštuju popise za odjavu u koje se mogu upisati fizičke osobe koje ne žele primati takva komercijalna priopćenja.

*Članak 8.***Regulirane struke**

1. Države članice moraju osigurati da je dozvoljeno korištenje komercijalnih priopćenja koje čine u cijelosti ili djelomično uslugu informacijskog društva koju pruža član regulirane struke uz uvjet poštovanja pravila struke posebno u pogledu nezavisnosti, dostojanstva i poštenja struke, profesionalne tajne i pravednosti prema strankama i ostalim članovima struke.

2. Ne dovodeći u pitanje autonomiju strukovnih tijela i udruga, države članice i Komisija moraju poticati strukovne udruge i tijela u uspostavi kodeksa ponašanja na razini Zajednice kako bi se utvrdile vrste informacija koje se mogu dati u komercijalnim priopćenjima u skladu s pravilima iz stavka 1.

3. Pri izradi prijedloga za inicijative Zajednice koje bi mogle biti potrebne radi pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta u pogledu informacija iz stavka 2., Komisija mora uzeti u obzir kodeks ponašanja primjenjiv na razini Zajednice i usko surađivati s odgovarajućim strukovnim udrugama i tijelima.

4. Ova Direktiva se primjenjuje i na direktive Zajednice koje se odnose na pristup djelatnostima reguliranih struka i njihovo obavljanje.

Odjeljak 3.: Ugovori sklopljeni elektroničkim putem*Članak 9.***Tretman ugovora**

1. Države članice moraju osigurati da njihov pravni sustav dozvoljava sklapanje ugovora elektroničkim putem. Države članice moraju posebno osigurati da pravni zahtjevi koji se primjenjuju na ugovorni proces ne stvaraju prepreke korištenju elektroničkih ugovora i da ne rezultiraju time da takvi ugovori budu bez pravnog učinka i pravova-ljanosti zbog toga što su sklopljeni elektroničkim putem.

2. Države članice mogu propisati da se stavak 1. ne primjenjuje na sve ili neke od ugovora koji pripadaju u jednu od sljedećih kategorija:

- (a) ugovori kojima se stvaraju ili prenose prava na nekretnine, osim prava vezanih za najam;

▼B

- (b) ugovori za koje zakon zahtijeva sudjelovanje sudova, tijela javne vlasti ili struka koja obavljaju javne ovlasti;
- (c) ugovori o jamstvu i ugovori o vrijednosnim papirima koji se koriste kao kolateral danim od strane osoba koje djeluju izvan okvira svog zanimanja, posla ili struke;
- (d) ugovori koji su uređeni obiteljskim pravom ili nasljednim pravom.

3. Države članice navode Komisiji kategorije iz stavka 2. na koje ne primjenjuju stavak 1. Države članice svake pete godine Komisiji dostavljaju izvješće o primjeni stavka 2. s objašnjenjem razloga zbog kojih smatraju da je potrebno zadržati kategoriju iz stavka 2. točke (b) na koju ne primjenjuju stavak 1.

*Članak 10.***Informacije koje treba dostaviti**

1. Pored ostalih informacijskih zahtjeva utvrđenih pravom Zajednice, države članice moraju osigurati, osim ako se stranke drukčije ne dogovore i te stranke nisu potrošači, da davatelj usluga dostavi minimalno sljedeće informacije na jasan, razumljiv i jednoznačan način i to prije no što primatelj usluge pošalje svoju narudžbu:

- (a) podatke o različitim tehničkim koracima koje treba slijediti za sklapanje ugovor;
- (b) hoće li davatelj usluga arhivirati sklopljeni ugovor i hoće li on biti dostupan;
- (c) tehnička sredstva za otkrivanje i ispravljanje ulaznih grešaka prije dostave narudžbe;
- (d) jezici koji se nude za sklapanje ugovora.

2. Države članice moraju osigurati, osim ako se stranke drukčije ne dogovore i te stranke nisu potrošači, da davatelj usluga navede sve relevantne kodekse ponašanja koje je potpisao kao i informacije o dostupnosti tih kodeksa elektroničkim putem.

3. Uvjeti ugovora i opći uvjeti dostavljeni primatelju moraju biti dostupni na način koji mu omogućava njihovu pohranu i reprodukciju.

4. Stavci 1. i 2. ne primjenjuju se na ugovore koji se sklapaju isključivo razmjenom elektroničke pošte ili istovrsnom individualnom komunikacijom.

▼B*Članak 11.***Naručivanje**

1. Države članice moraju osigurati, osim ako se stranke drukčije ne dogovore i te stranke nisu potrošači, da se u slučajevima kada primatelj usluge dostavlja svoju narudžbu tehnološkim putem primjenjuju sljedeća načela:

— davatelj usluga treba potvrditi prijem narudžbe primatelja bez nepotrebnog odlaganja elektroničkim putem,

— narudžba i potvrda prijema se smatraju primljenima kada im stranke na koje su naslovljeni mogu pristupiti.

2. Države članice moraju osigurati, osim ako se stranke drukčije ne dogovore i te stranke nisu potrošači, da davatelj usluga stavi primatelju usluge na raspolaganje odgovarajuća učinkovita i dostupna tehnička sredstva koja mu omogućuju da otkrije i ispravi ulazne greške prije narudžbe.

3. Stavak 1. prva alineja i stavak 2. ne primjenjuju se na ugovore koji se sklapaju isključivo razmjenom elektroničke pošte ili istovrsnom individualnom komunikacijom.

Odjeljak 4.: Odgovornost posrednih davatelja usluga**▼M1****▼B****POGLAVLJE III.****PROVEDBA***Članak 16.***Kodeks ponašanja**

1. Države članice i Komisija potiču:

(a) izradu kodeksa ponašanja na razini Zajednice pri trgovačkim, strukovnim i potrošačkim udrugama ili organizacijama, kojima se doprinosi pravilnoj provedbi članka 5. do 15.;

(b) dobrovoljno slanje Komisiji nacrtu kodeksa ponašanja na nacionalnoj razini ili razini Zajednice;

(c) dostupnost tih kodeksa ponašanja na jezicima Zajednice elektroničkim putem;

▼B

- (d) dostavu procjene trgovačkih, strukovnih ili potrošačkih udruga državama članicama i Komisiji o primjeni kodeksa ponašanja i njihovom učinku na praksu, navike ili običaje vezane za elektroničku trgovinu;
- (e) izradu kodeksa ponašanja u pogledu zaštite maloljetnika i ljudskog dostojanstva.

2. Države članice i Komisija potiču uključivanje udruga i organizacija koje zastupaju potrošače u izradi i provedbi kodeksa ponašanja koji utječu na njihove interese i koji su sastavljeni u skladu sa stavkom 1. točkom (a). Prema potrebi, radi uvažavanja njihovih specifičnih potreba, treba konzultirati udruge koje zastupaju slabovidne i invalidne osobe.

*Članak 17.***Izvansudska nagodba**

1. Države članice osiguravaju da u slučaju nesporazuma između davatelja usluga informacijskog društva i primatelja usluga njihovo zakonodavstvo ne onemogućava rješavanje sporova izvansudskim nagodbama raspoloživim na temelju nacionalnog prava, uključujući odgovarajuće elektroničke načine.
2. Države članice potiču tijela koja su odgovorna za izvansudske nagodbe, posebno u slučaju sporova s potrošačima, da rade na način koji strankama pruža adekvatna postupovna jamstva.
3. Države članice potiču tijela koja su odgovorna za izvansudske nagodbe da obavijeste Komisiju o značajnim odlukama koje poduzimaju u pogledu usluga informacijskog društva i da šalju i sve ostale informacije o praksi, uzusima ili običajima vezanim za elektroničku trgovinu.

*Članak 18.***Mogućnosti tužbe**

1. Države članice osiguravaju da mogućnosti tužbe koje su raspoložive na temelju nacionalnog prava u pogledu djelatnosti pružanja usluga informacijskog društva omogućava brzo usvajanje mjera, uključujući privremene mjere, za okončanje bilo kojeg navodnog prekršaja i sprečavanje svakog daljnjeg narušavanja interesa stranaka.
2. Prilog Direktivi 98/27/EZ treba dopuniti kako slijedi:
 - „11. Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL L 178, 17.7.2000., str. 1).”

Članak 19.

Suradnja

1. Države članice trebaju imati odgovarajuće mogućnosti nadzora i istraživanja potrebnih za učinkovitu provedbu ove Direktive i moraju osigurati da im davatelji usluga dostavljaju potrebne informacije.
2. Države članice trebaju međusobno surađivati, s ciljem da svaka država članica treba odrediti jedno ili nekoliko mjesta za kontakt i podatke o tome dostaviti ostalim državama članicama i Komisiji.
3. Države članice trebaju čim prije, u skladu s nacionalnim pravom, pružiti pomoć i dostaviti informacije zatražene od druge države članice ili od Komisije, uključujući odgovarajućim elektroničkim putem.
4. Države članice trebaju utvrditi mjesta za kontakt koja moraju biti dostupna barem elektroničkim putem i iz kojih primatelji i davatelji usluga mogu:
 - (a) dobiti opće informacije o ugovornim pravima i obvezama te o mehanizmima žalbe i zadovoljštine raspoložive u slučaju spora, uključujući praktične aspekte korištenja takvih mehanizama;
 - (b) dobiti podatke o tijelima, udrugama ili organizacijama od kojih mogu dobiti daljnje informacije ili praktičnu pomoć.
5. Države članica potiču dostavu Komisiji svih značajnih upravnih ili sudskih odluka koje su donesene na njihovom državnom području u sporovima koji se odnose na usluge informacijskog društva i praksu, uzuse i običaje vezane za elektroničku trgovinu. Komisija te odluke dostavlja ostalim državama članicama.

Članak 20.

Sankcije

Države članice utvrđuju primjenjive sankcije za kršenje nacionalnih odredaba koje su donesene u skladu s ovom Direktivom i poduzimaju potrebne mjere za osiguranje provedbe tih sankcija. Sankcije trebaju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

POGLAVLJE IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

Preispitivanje

1. Prije 17. srpnja 2003., a nakon toga svake druge godine, Komisija Europskom parlamentu, Vijeću i Gospodarskom i socijalnom odboru podnosi izvješće o primjeni ove Direktive i prema potrebi prilaže

▼B

prijedloge za njezino usklađivanje s pravnim, tehničkim i ekonomskim razvojem u području usluga informacijskog društva, posebno u pogledu sprečavanja kriminala, zaštite maloljetnika, zaštite potrošača te pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta.

2. Pri razmatranju potrebe za prilagodbom ove Direktive, u izvješću će se posebno analizirati potreba za prijedlozima vezanim za odgovornost davatelja usluga hiperlinkova i alata za lociranje, te uz postupke za slučajeve kršenja autorskih i povezanih prava („*notice and take down*”) kao i uz pripisivanje odgovornosti nakon preuzimanja sadržaja. U izvješću će se analizirati i potreba za dodatnim uvjetima za izuzeće od odgovornosti, predviđeno u člancima 12. i 13., s obzirom na tehnički razvoj, kao i mogućnost primjene načela unutarnjeg tržišta na neželjena komercijalna priopćenja poslana elektroničkom poštom.

*Članak 22.***Prenošenje**

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivi do 17. siječnja 2002. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

2. Kada države članice donose mjere iz članka 1., te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Države članice određuju načine tog upućivanja.

*Članak 23.***Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

*Članak 24.***Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

PRILOG

ODSTUPANJA OD ČLANKA 3.

Kako je predviđeno u članku 3. stavku 3., članak 3. stavak 1. i 2. ne primjenjuju se na:

- autorska prava, povezana prava, prava iz Direktive 87/54/EEZ ⁽¹⁾ i Direktive 96/9/EZ ⁽²⁾ kao i industrijska prava vlasništva,
- izdavanje elektroničkog novca od strane institucija na koje su države članice primijenile jedno od odstupanja predviđenih u članku 8. stavku 1. Direktive 2000/46/EZ ⁽³⁾,
- članak 44. stavak 2. Direktive 85/611/EEZ ⁽⁴⁾,
- članak 30. i glava IV. Direktive 92/49/EEZ ⁽⁵⁾, glava IV. Direktive 92/96/EEZ ⁽⁶⁾, članak 7. i članak 8. Direktive 88/357/EEZ ⁽⁷⁾ i članak 4. Direktive 90/619/EEZ ⁽⁸⁾,
- sloboda stranaka na izbor prava koje će primjenjivati na svoje ugovore,
- ugovorne obveze u potrošačkim ugovorima,
- formalna valjanost ugovora kojima se stvaraju ili prenose prava na nekretnine kad ti ugovori podliježu obveznim formalnim zahtjevima prava države članice u kojoj se nalazi nekretnina,
- dopustivost slanja neželjenih komercijalnih priopćenja elektroničkom poštom.

⁽¹⁾ SL L 24, 27.1.1987., str. 36.

⁽²⁾ SL L 77, 27.3.1996., str. 20.

⁽³⁾ Još nije objavljeno u Službenom listu.

⁽⁴⁾ SL L 375, 31.12.1985., str. 3. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 95/26/EZ (SL L 168, 18.7.1995., str. 7).

⁽⁵⁾ SL L 228, 11.8.1992., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 95/26/EZ.

⁽⁶⁾ SL L 360, 9.12.1992., str. 2. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 95/26/EZ.

⁽⁷⁾ SL L 172, 4.7.1988., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 92/49/EZ.

⁽⁸⁾ SL L 330, 29.11.1990., str. 50. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 92/96/EZ.